

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/66/2018
Identifikačné číslo spisu: 4111011189
Dátum vydania rozhodnutia: 18.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4111011189.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému Š. P. a spol. pre obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 4 písm. a) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 18. júna 2019 v Bratislave o dovolaní obvineného I.Á. K. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 20. apríla 2017, sp. zn. 4To/90/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného I. K. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 21. februára 2014, sp. zn. 5T/118/2011, uznal obvineného I. K. vinným z obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 4 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), i) Tr. zák., ktorý spáchal ako člen organizovanej skupiny spoločne s obvinenými Š. P. a F. L. (predtým vystupujúcim pod menom L. F.) tak, že sa doposiaľ neustáleného dňa spojili na účely zmocnenia sa a následného vynucovania poskytnutia plnenia majetkovej povahy od poškodeného JUDr. F. C., pričom si pod vedením Š. P. vopred naplánovali a medzi sebou rozdelili úlohy a spáchanie činu koordinovali tak, že Š. P. dňa 5. decembra 2010 v čase približne o 12:00 hodine v autoumyvárni v Sabinove, na ulici Holého, vlákal poškodeného JUDr. F. C. do osobného motorového vozidla značky Audi Q7, EČV: A. XXX C., L. F. za poškodeným zatvoril pravé predné dvere vozidla a sadol si na zadné sedadlo a I. K. na základe pokynu Š. P. nasadol do naštartovaného osobného motorového vozidla poškodeného značky Mercedes ML CDI, EČV: K. XXX B., ktorým poškodený prišiel na miesto, následne s oboma vozidlami odišli cez Prešov smerom na Košice a počas jazdy v tomto vozidle bolo voči poškodenému JUDr. F. C. zo strany Š. P. a F. L. použité fyzické násilie, pričom obaja sa mu vyhrážali zabitím a Š. P. konkrétne tým, že sa nedožije sviatkov, na diaľnici v smere na Košice pri odbočke na Budimír Š. P. zastavil vozidlo značky Audi Q7, I. K. s vozidlom poškodeného pokračoval v jazde, po zastavení sa Š. P. a L. F. pokúšali presadiť poškodeného na zadné sedadlá vozidla, držiac ho a znemožňujúc mu ujsť, pričom sa im poškodený vyšmykol a pokúsil sa utiecť, avšak Š. P. a L. F. ho vzápätí chytili a násilím sa ho snažili dostať do vozidla tým, že ho ťahali po zemi, čomu sa poškodený vzpíeral, načo Š. P. vytiahol z vrečka bundy krátku guľovú zbraň, ktorú ukázal poškodenému, a povedal mu, aby nastúpil do auta, lebo inak

ho zastrelí, v dôsledku čoho poškodený nastúpil do vozidla, s ktorým pokračovali v ceste smerom na Košice a odtiaľ cez maďarské hranice smerom na Budapešť a po príchode do Komárna v čase približne o 17:00 hodine dovezli poškodeného do kancelárskych priestorov objektu obchodnej spoločnosti G. C., s. r. o., A., kde ich už čakal I. K., v tomto objekte Š. P. zisťoval od poškodeného jeho majetkové pomery a prostredníctvom internetu sa telefonicky skontaktoval s J. E. a prikázal poškodenému C., aby nariadil E. spracovať mu kúpnu zmluvu na predaj osobného motorového vozidla značky Mercedes CL 600, EČV: K. XXX medzi spoločnosťami B. K., s. r. o. X., Č. J. ako predávajúcim a spoločnosťou L. T., s. r. o. X., Č. J. ako kupujúcim, ktorej konateľom bol J. E., odtiaľ v čase približne o 20:30 hodine všetci spoločne previezli poškodeného na vozidle značky Audi Q7 do hotela Európa v Komárne, ubytovali sa apartmáne na prvom poschodí, kde Š. P. poškodenému prikázal z mobilného telefónu zavolať priateľke T. a oznámiť jej, že nasledujúci deň si pre vozidlo značky Mercedes CL 600 prídu známi poškodeného a aby im vozidlo odovzdala, čo poškodený aj urobil a na základe čoho A. Š. uvedené vozidlo v hodnote najmenej 72.972,- eur odovzdala I. K. a nasledujúci deň, dňa 6. decembra 2010 v čase približne o 9:30 hodine Š. P. z apartmánu odišiel a I. K. a L. F. poškodeného strážili do ranných hodín dňa 6. decembra 2010, v čase o 14:00 hodine Š. P. a L. F. s poškodeným na vozidle značky Mercedes ML, EVČ: K. XXX B. odišli z hotela Európa na notársky úrad JUDr. E. B. v A., kde poškodený v obave o svoj život podpísal notársku zápisnicu sp. zn. N 75/2010, NZ 50131/2010, NCRIs 50831/2010, ktorej predmetom bolo vyhlásenie dlžníka - poškodeného F. C. o uznaní záväzku, o jeho vykonateľnosti a súhlase s exekúciou, konkrétne záväzku dlžníka na základe zmluvy o pôžičke vo výške 240.000,- eur zo dňa 6. decembra 2010 voči veriteľovi - obchodnej spoločnosti R., s. r. o. A., ktorej konateľom je Š. P., zmluvu o pôžičke medzi poškodeným ako dlžníkom a veriteľom - obchodnou spoločnosťou R., s. r. o. A., ktorej predmetom bolo poskytnutie pôžičky vo výške 240.000,- eur, uznanie dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka vo výške 240.000,- eur voči veriteľovi obchodnej spoločnosti R., s. r. o. A., vzniknutého na základe zmluvy o pôžičke, generálnu plnú moc udelenú Š. P. ako splnomocnencovi na jeho zastupovanie na exekútorských úradoch, voči bankám, na katastrálnom úrade, voči dražobnej spoločnosti, voči štátnym a iným orgánom, voči správcom dane, pri doručovaní a prevzatí akýchkoľvek písomností, listových zásielok, kúpnu zmluvu na predaj vozidla značky Mercedes CL 600 medzi spoločnosťami B. K., s. r. o. X. ako predávajúcim a L. T., s. r. o. X. ako kupujúcim, plnú moc vystavenú spoločnosťou B. K., s. r. o. X. X, zastúpenú F. C. pre splnomocnenca V. P., ku všetkým úkonom nutným k zastupovaniu spoločnosti, týkajúcich sa motorového vozidla značky Mercedes-Benz CL 600, po podpise ktorých poškodeného JUDr. F. C. prepustili, pričom týmito konaním získali prospech veľkého rozsahu uznaním dlhu vo výške 240.000,- eur, poškodenej spoločnosti B. K., s. r. o. X. X konajúcej A. Š. spôsobili škodu najmenej 72.972,- eur, a Š. P. a L. F. poškodenému JUDr. F. C. spôsobili v dôsledku fyzického násillia aj ľahké pomliaždenie v oblasti pod ľavým okom s krvnou podliatinou, povrchovú odreninu v oblasti temenej a spánkovej vľavo, ľahké pomliaždenie v oblasti pod ľavým okom, ľahké pomliaždenie hornej pery vpravo s krvnou podliatinou a povrchovú trznú ranu na vnútornej strane hornej pery s krvnou podliatinou v okolí, s dobou liečenia v trvaní do sedem dní.

Za to okresný súd obvinenému I. K. uložil podľa § 186 ods. 4 Tr. zák., zistiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. a nezistiť žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., po použití § 39 ods. 1 Tr. zák. pri aplikácii § 39 ods. 3 písm. b) Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere desať rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Zároveň mu podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil ochranný dohľad na dva roky, počas ktorých bude povinný plniť povinnosti uvedené v § 77 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. zák.

Obvinený I. K. napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 20. apríla 2017, sp. zn. 4To/90/2016, zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému I. K.C. doručené 9. mája 2017 a jeho obhajcovi 10. mája 2017, podal obvinený prostredníctvom pre dovolacie konanie zvoleného obhajcu 19. marca 2018 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a i) Tr. por.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený, poukazujúc na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 485/2013, z ktorého podľa dovolateľa vyplýva, že nedostatočné odôvodnenie skutkových záverov, arbitrárnosť, nesprávne vyhodnotenie dôkazov a extrémny nesúlad dokazovania s rozhodnutím môžu predstavovať dôvod na podanie dovolania pre tzv. nesprávne právne posúdenie, namieta, že odvolací súd sa nijako nevysporiadal s jeho odvolacími námietkami a rozsudok krajského súdu je tak podľa neho arbitrárny. Práve nedostatočné odôvodnenie skutkových záverov naplnia podľa obvineného dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., keď výsledky v trestnom konaní objasnených skutočností, ktoré boli nakoniec prvostupňovým aj odvolacím súdom konštatované (nedôveryhodnosť jediného priameho a kľúčového svedka - poškodeného), resp. ktoré zrejme vyplývajú z vykonaného dokazovania, sú v extrémnom rozpore s odôvodnením oboch rozhodnutí ohľadom skutkových záverov prvostupňového ako aj odvolacieho súdu, bez zrejmejšieho rešpektovania zásady in dubio pro reo, ktorej uplatňovanie v trestnom konaní je imanentnou súčasťou právneho štátu. Týmto je podľa dovolateľa vo vzťahu k nemu v rámci trestného konania porušený dokonca rozmer ústavnosti. V nadväznosti na to, poukazujúc na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky a ústavných súdov Českej republiky a Slovenskej republiky, tvrdí, že vykonaným dokazovaním bola skutková verzia C., resp. podľa ním uvedeného deja prevzatá zástupcom krajskej prokuratúry do obžaloby nielen spochybnená, ale dokonca vyvrátená. Trestné konanie, ktoré bolo proti nemu vedené pritom považuje za výnimočné tým, že súdu predkladal mnohé dôkazy, ktoré podstatným spôsobom spochybnili až vyvrátili priebeh skutku uvádzaný v obžalobe, ktorý bol postavený na jedinom priamom dôkaze - výpovedi tohto človeka, ktorý mal s ohľadom na jeho extrémne vysoké záväzky voči obvinenému P. zrejmy motív, prečo vypovedal tak ako vypovedal. Zároveň zvýraznil, že zo zásady spravodlivého procesu vyplýva, že aby rozhodnutie bolo a aj sa javilo ako spravodlivé, má byť koherentné a presvedčivé. Ak odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku reaguje a odôvodňuje iba dôkazy usvedčujúce ale nie vyvíňujúce, takýto prístup nespĺňa náležitosti spravodlivého súdneho konania. V ďalšej časti dovolania (strany 7 až 21) obvinený rozsiahlo polemizuje so záverom okresného a krajského súdu o dôveryhodnosti poškodeného a s tým ako hodnotili vykonané dôkazy.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený namieta posúdenie skutku aj podľa § 186 ods. 4 písm. a) Tr. zák. z dôvodu vzniku majetkového prospechu vo výške 240.000,- eur. Podľa jeho názoru sa krajský súd mal v tomto smere obmedziť iba na získanie (značného) prospechu vo výške 72.972,- eur, ktorý predstavuje hodnota osobného motorového vozidla zn. Mercedes CL 600 a získanie pohľadávky vo výške 240.000,- eur nemal pri právnom posúdení skutku vôbec zohľadniť, keďže objektívne k žiadnemu získaniu pohľadávky fakticky (zaplatením) ani právne (pohľadávka nemohla na základe podpísaných dokumentov na notárskom úrade vzniknúť, keď už existovala; táto skutočnosť - existencia pohľadávok P. voči C. - bola nesporná) nedošlo. Vyslovil pritom názor, že pokiaľ C. iba uznal svoj (reálny) dlh vo výške 240.000,- eur, žiadna škoda mu nevznikla a tiež nie je možné, aby takýmto právnym úkonom bolo možné získať prospech veľkého rozsahu, keď z ustáleného skutkového stavu jednoznačne vyplýva, že na strane C. úplne absentuje vznik škody.

V podstate z týchto dôvodov obvinený I. K. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, rozsudkom vyslovil, že z vyššie uvedených dôvodov bol napadnutým rozsudkom krajského súdu porušený zákon v jeho neprospech, tento rozsudok a aj rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušil a zrušil aj všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a následne aby trestnú vec prikázal súdu nižšieho stupňa na nové prerokovanie rozhodnutie v potrebnom rozsahu.

Prokurátor príslušnej krajskej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 písm. i) Tr. por. Nestotožňuje sa ani s argumentáciou dovolateľa o extrémnom nesúlade skutkových záverov krajského súdu s vykonanými dôkazmi a jeho arbitrárnosťou, nakoľko zastáva názor, že krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por., keď v dostatočnom rozsahu uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opieral a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Prokurátor ďalej uviedol, že nie je možné považovať za pochybenie a arbitrárnosť

skutočnosť, ak krajský súd vo svojom rozhodnutí poukázal na príslušné časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu v danej veci, s ktorými sa bez výhrad stotožnil.

Ďalej zdôraznil, že vec už bola predmetom konania a rozhodovania dovolacieho súdu a to na základe dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky a obvinených Š. P. a I. K. podanými proti rozsudku krajského súdu zo 4. septembra 2014, sp. zn. 4To/66/2014, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyslovení porušenia zákona v prospech obvinených Š. P., I. K. a F. L. podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj všetky rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. krajskému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, pričom zároveň podľa § 392 ods. 1 Tr. por. dovolania obvinených Š. P. a I. K. zamietol. Rozsudok krajského súdu z 20. apríla 2017, sp. zn. 4To/90/2016, preto podľa prokurátora predstavuje rozsudok vyhlásený po citovanom rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o dovolaní, ktorý v celom rozsahu vychádza z právneho názoru dovolacieho súdu, ktorým bol viazaný.

S poukazom na uvedené prokurátor navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného I. K. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným I. K. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Tr. por. nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné k veci najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že dovolací súd nemožno chápať ako tretiu inštanciu v sústave súdov zameranú na preskúvanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je totiž na prvostupňovom súde a jeho skutkové závery môže doplniť alebo meniť len odvolací súd. Dovolací súd nemôže na podklade dovolania obvineného posudzovať úplnosť skutkových zistení, nemôže bez ďalšieho sám prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože dôkazy v konaní o dovolaní nemôže sám vykonávať. Namietané nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, tak nemôžu zakladať žiaden z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ktoré je oprávnený použiť obvinený (primerane uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. septembra 2016, sp. zn. I. ÚS 567/2016). Zároveň je potrebné zdôrazniť, že v dovolaní nestačí niektorý z dovolacích dôvodov formálne označiť, ale konkrétne namietané chyby mu musia aj skutočne vecne zodpovedať.

Pokiaľ ide o obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., treba ďalej uviesť, že právo na obhajobu je v zmysle tohto dovolacieho dôvodu potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu v rozsahu § 34 ods. 4 Tr. por. Pritom v súlade aj s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a naň nadväzujúcou rozhodovacou praxou Ústavného súdu Slovenskej republiky platí, že spravodlivý súdny proces, neoddeliteľnou súčasťou ktorého je aj dôsledné rešpektovanie práva na obhajobu, nemožno chápať ako právo na preskúvanie toho, akým spôsobom súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (primerane uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010, sp. zn. II. ÚS 462/2010, zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 102/2010). Ani v rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno účinne namietiť, že skutok, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, nebol zistený správne a úplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Okrem už

uvedeného by to odporovalo aj viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por. a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu [primerane uznesenie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 7/2011].

V kontexte týchto východísk najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že z vyššie zrekapitulovaných dôvodov dovolania, ktoré obvinený podradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., vyplýva, že obvinený nimi v skutočnosti iba spochybňuje hodnotenie vykonaných dôkazov a to v snahe revidovať skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa. Svojou podstatou tak ide o námietky skutkové, ktoré vecne nezodpovedajú ním použitým ale ani iným dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 Tr. por. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti. Treba pritom zdôrazniť, že okresný súd sa v odôvodnení jeho rozsudku veľmi podrobne a dôsledne vysporiadal s obhajobou všetkých obvinených, včítane obvineného I. K., ktorý ju v podanom dovolaní opakuje, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, prečo jej neuveril a dospel k záveru o ich vine. Pokiaľ krajský súd ako súd odvolací za takejto situácie v reakcii na odvolacie námietky, ktoré sú vo svojej podstate iba duplikovaním pred prvostupňovým súdom uplatnenej obhajoby, odkáže na závery súdu prvého stupňa, ktoré si v celom rozsahu osvojil, nejde o chybu rozhodnutia, ktorú by bolo možné subsumovať pod niektorý z dôvodov dovolania dostupný obvinenému. Žiada sa pritom dodať, že súčasťou práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je právo strany trestného konania na rozhodnutie v súlade s jej návrhmi, predstavami alebo očakávaniami.

Z uvedeného je zjavné, že obvineným I. K. uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., v rámci ktorého obvinený namieta právne posúdenie skutku aj podľa § 186 ods. 4 písm. a) Tr. zák., teda, že činom bol získaný prospech veľkého rozsahu, treba v prvom rade uviesť, že krajský súd v tomto smere uplatnenú argumentáciu pôvodne akceptoval. Rozsudkom zo 4. septembra 2014, sp. zn. 4To/66/2014, totiž podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. por. zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol tak, že obvinených Š. P., I. K. a F. L. uznal vinnými z obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu iba podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), i) Tr. zák. Tento rozsudok krajského súdu však najvyšší súd rozsudkom z 26. októbra 2016, sp. zn. 3 Tdo 52/2016, na podklade dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky podaného v neprospech obvinených zrušil a krajskému súdu prikázal, by vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. V tomto rozhodnutí najvyšší súd, ako súd dovolací, vyslovil pre krajský súd záväzný právny názor (§ 391 ods. 1 Tr. por.) podľa ktorého «... nesúhlasí s právnym záverom krajského súdu o neaplikovaní odseku 4 písm. a) § 186 Tr. zák., pričom správnu právnu kvalifikáciu použil Okresný súd Nitra. Právne závery okresného súdu k nim použitej právnej kvalifikácii konania obvinených v tejto časti sú správne a vyčerpávajúce (viď strany 59, 60, 61, 63 rozsudku okresného súdu). Preto najvyšší súd na ne odkazuje bez toho, aby ich opakoval. Podľa názoru najvyššieho súdu niet žiadnych pochyb o tom, že znenie skutkovej vety uvedenej v rozsudku okresného súdu ale i krajského súdu vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu aj podľa odseku 4 písm. a) § 186 Tr. zák. a preto najvyšší súd považuje dovolanie prokurátora v tejto časti za dôvodné. Tu sa žiada poznamenať, že krajský súd sám vo svojej skutkovej vete konštatoval, že obvinení: „Týmto konaním získali prospech veľkého rozsahu uznaním dlhu vo výške 240 000 eur poškodenej spoločnosti B. K., s.r.o., X. X, konajúcej A. Š., spôsobili škodu najmenej 72 972 eur“ (str. 4 rozsudku krajského súdu) a preto už len s ohľadom k tejto časti skutkovej vety krajský súd nesprávne kvalifikoval konanie obvinených. Nad rámec nevyhnutného sa žiada poznamenať, že úvahy obvinených o tom, že vymáhaním existujúcej vlastnej pohľadávky (spôsobom uvedeným v skutkovej podstate trestného činu podľa § 186 Tr. zák.) nemožno získať prospech, najvyšší súd poznamenáva... Zo znenia citovaných zákonných ustanovení [§ 124 ods. 1 druhá veta a § 125 ods. 1 Tr. zák.] i z

povahy veci vyplýva, že prospechom v zmysle § 186 Tr. zák. je všetko, čo by páchatelia inak ako spôsobom uvedeným v § 186 Tr. zák. nezískali, alebo síce získali ale právne i legálne náročným spôsobom (napr. vrátenie dlhu). V tomto zmysle je potrebné na výklad pojmu „prospech“ použiť logický, teleologický a materiálny výklad práva bez dogmatického a špekulatívneho porovnávania prospechu s navýšením napr. hodnoty majetku o hodnotu, ktorá páchatelovi nepatrila alebo nepatrí. Prospechom v zmysle § 186 Tr. zák. je preto potrebné rozumieť akúkoľvek výhodu, ktorú obvinený získa konaním uvedeným v ustanovení § 186 Tr. zák.».

Z uvedeného vyplýva, že obvinený síce v tejto časti formálne napáda rozhodnutie krajského súdu, fakticky však polemizuje s právne záväzným názorom, ktorý už dovolací súd v tejto veci vyslovil. V tomto smere však platí, že vo vzťahu k otázke vyriešenej po zrušení dovolaním napadnutého rozhodnutia právnym názorom dovolacieho súdu (§ 391 ods. 1 Tr. por.) nie je možné prostredníctvom dovolania, podaného proti právoplatnému rozhodnutiu vydanému v novom konaní, úspešne uplatniť odlišný právny názor; rozhodnutím v kontexte tzv. kasačnej viazanosti právnym názorom dovolacieho súdu (podľa naposledy označeného ustanovenia) totiž nemôže byť porušený zákon v zmysle § 368 ods. 1, resp. § 386 ods. 1 Tr. por. Je teda zrejmé, že ani tento dovolací dôvod nie je v posudzovanej veci zjavne splnený.

Napokon najvyšší súd len pre úplnosť k dovolateľom uplatnenej argumentácii dodáva, že Ústavný súd Slovenskej republiky v ním označenom uznesení zo 7. augusta 2013, sp. zn. I. ÚS 485/2013, vyslovil názor, že na základe argumentácie sťažovateľa, že skutkový záver je v extrémnom nesúlade s vykonanými dôkazmi, by bolo možné uvažovať o tom, že je daný dôvod na podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Zároveň však uviedol, čo dovolateľ prehliada, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu a nie do právomoci ústavného súdu. Podľa judikatúry najvyššieho súdu pritom ani dovolateľom tvrdený extrémny nesúlad právoplatne zisteného skutku s vykonanými dôkazmi nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.; pochybenia skutkovej povahy v podstatných okolnostiach sú uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por. (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015).

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že dovolanie obvineného I. K. podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.